

**“Hell hath no fury like a teacher scorned”
Kom niet aan mijn taal. Kom niet aan mijn leerlingen**

*Welke fouten het CvTE weigert te corrigeren in
het misérable herexamen VWO Frans*

Door Charlotte Goulmy

In een reactie van het CvTE (College voor Toetsen en Examens) aan de leden van de Tweede Kamer stellen de mensen die verantwoordelijk zijn voor de kwaliteit van de Nederlandse eindexamens dat, en ik citeer: “alle fouten zijn rechtgezet en er zijn altijd zaken waarover je van mening kunt verschillen, ook als experts.” Dat werkte als een rode lap op deze *Vache qui rit jaune*. Dat is meteen ook de laatste grap die ik hierover te maken heb. Voordat het CvTE dergelijke ongein ook in een mooi persbericht gaat verklaren, ga ik heel saai, heel grondig, hieronder uiteen zetten wat er mis is aan welke vraag van het herexamen VWO Frans. Over het HAVO herexamen Frans is inmiddels voldoende gezegd.

Vraag 1-1 en 1-2

Naruto is een makaak, een aap, die een camera van David Slater heeft geleend. De aap gebruikte de camera om selfies mee te maken. *Il s'est vu emprunter* is de letterlijke tekst. Emprunter betekent dat de camera ook weer is teruggegeven.

Lenen is emprunter.

Nu moet je zeggen of de volgende bewering klopt.

1-1 Naruto a pris l' appareil photo

Pakken is prendre.

Nu kun je stellen dat de aap in kwestie geen toestemming heeft gevraagd in drievoud en dat hij de camera dus heeft gepakt/genomen. Dat is inderdaad prima te verdedigen. Maar in de CvTE-wereld waarin mij als nalatige docent is verweten dat mijn leerlingen het verschil niet wisten tussen oppassen en babysitten denk ik dat lenen wat anders is dan pakken. Temeer daar Slater de camera terug heeft gekregen, anders had hij de foto's niet kunnen laten zien.

REACTIE CVTE: Pakken en lenen betekenen niet hetzelfde, maar in dit geval kunnen beide woorden gebruikt worden om de gebeurtenis te beschrijven.

Vraag 1-2

Klopt de volgende bewering?

1-2 Slater n' a pas apprécié la publication clandestine

De letterlijke tekst is: *Deux de ses nombreux selfies (...) libres de droit.*

Libre de droit betekent vrij van rechten. Die foto mag dus gratis gebruikt worden binnen de context van die foto. (Dat is even juridisch, maar je moet de context van de foto respecteren. Je mag hem niet net zo lang Fotoshoppen tot de aap eindexamens in elkaar draait of zo.)

Nu moet een leerling dus zeggen of die foto's clandestien gepubliceerd zijn. Nee. Dat zijn die foto's niet. Ze waren vrij van rechten. De tekst focust op de misgelopen inkomsten van David Slater. Dus is het antwoord nee als je de tekst hebt begrepen.

REACTIE CVTE: Bewering 2 is als correct aangemerkt. Volgens de tekst is de publicatie van de foto's op internet "vrij van rechten" omdat de aap de foto gemaakt heeft en het auteursrecht niet op hem/haar van toepassing is. De fotograaf is het daar niet mee eens: hij vindt dat het auteursrecht van de foto bij hem ligt en VINDT dat de foto clandestien op internet circuleert. Dat hij inkomsten misloopt is volgens hem onterecht. Die mening is verwoord in stelling 2: zin 'David Slater n'a pas apprécié ... de ses photo's.'

De fotograaf is het daar niet mee eens: (...) VINDT dat de foto clandestien op internet circuleert.

Waar staat dat? Het is een feit dat de foto's vrij van rechten online circuleren maar het enige wat Slater vindt is dat hij inkomen mist. *Ce qui a agacé David Slater: on le privait de ses revenus.* Iets wat online rondzingt wat vrij van rechten is, is per definitie niet clandestien.

'David Slater n'a pas appréciéde ses photo's.' Deze zin staat niet in het artikel. Wellicht baseert het CvTE het antwoord op de oorspronkelijke tekst die de kandidaten nooit gezien hebben?

Vraag 2

Kies het woord wat ontbreekt in de tekst.

Er ontbreekt zeer beslist geen woord in de tekst.

Ze hadden kunnen vragen:

Welk woord zou je, eventueel, als je je verveelt, en echt niks anders te doen hebt, aan het begin van deze zin kunnen zetten?

Dat kan. Als je je verveelt. Geen probleem. Maar er ontbreekt geen woord. De vraag klopt dus niet.

Overigens is het gewenste antwoord D mais. Maar. Je kunt overal maar gewoon maar tussen, na en voor zetten.

Er ontbreekt geen woord als je de tekst hebt begrepen.

REACTIE CVTE: Wardley en Moss maakten op het strand een afbeelding van 9000 menselijke silhouetten. Het kunstwerk is in vier en half uur tot stand gekomen met behulp van 9000 vrijwilligers maar zal kort daarna teniet gedaan worden door de vloed. Die 'destruction naturelle' was echter onderdeel van hun project: op deze manier wordt de dood van soldaten op 6 juni 1944 gesymboliseerd. Gevraagd wordt naar het meest passende stukje tekst. 'Mais' is het beste antwoord omdat het twee belangrijke kenmerken van het kunstwerk verbindt. 'D'autant plus que' past niet, de uitleg volgt pas naderhand.

Nee. Niet liegen. U vraagt niet naar het meest passende stukje tekst. U vraagt *Choisissez le mot qui manque dans le texte*. Kies het ontbrekende woord.

Vraag 3

Facebook's Mark Zuckerberg draagt altijd in grote lijnen dezelfde kleren.

C'est que je veux faire en sorte d'avoir le moins de décisions possible à prendre sur tout ce qui ne concerne pas Facebook. J'ai la chance d'être dans une position où chaque jour, je peux aider plus d'un milliard de personnes. J'aurais l'impression de ne pas bien faire mon travail si je dépensais mon énergie sur des choses banales.

Zodat ik zo min mogelijk beslissingen hoef te nemen over alles wat niet om Facebook gaat. Ik heb de mazzel dat ik iedere dag een miljard mensen kan helpen. Ik zou voor mijn gevoel mijn werk niet goed doen als ik mijn energie zou besteden aan zoiets.

Glasje helder

Nu moet het 'goede' antwoord zijn: Om al zijn energie te kunnen besteden aan belangrijkere zaken. Een leerling zegt natuurlijk: om al zijn energie in Facebook te kunnen steken.

Een leerling die dat zegt heeft de tekst goed begrepen.

Vraag 5

Zuckerberg en Obama noemen hun keus in kleding respectievelijk banaal en triviaal.

Nu is de vraag:

Citeer de woorden uit de derde alinea waarmee de schrijver op hetzelfde verschijnsel doelt.

Halverwege alinea drie staat dit: *Le terme médical, « décision fatigue» (Engels in de tekst), a été formulé par Roy Baumeister, chercheur en psychologie sociale à l'université d'Etat de Floride: «Les gens qui ont du succès essaient de réduire le nombre de décisions qu'ils doivent prendre et, donc, le stress».*

De medische term, «décision fatigue» werd geformuleerd door Roy Baumeister: Mensen die succes hebben proberen het aantal te nemen beslissingen te beperken en de daarbij behorende stress.

Dus wat is het verschijnsel ? Décision fatigue.

Fout.

Het 'goede' antwoord is:

(de) petites décisions

Welk verschijnsel? Als ik iedere dag een t-shirt met *La vache qui rit* erop draag is dat dan een verschijnsel? Een verschijning zeker. Een aanfluiting ook, maar een verschijnsel? Nee. Décision fatigue is wel een verschijnsel, in de tekst, in de derde alinea. Maar dat is fout. Het verschijnsel zijn de kleine beslissinkjes.

Een kandidaat die de tekst heeft begrepen zal zeggen Décision fatigue.

REACTIE CVTE: Het gaat hier om keuzestress als maatschappelijk verschijnsel.

Zij zijn het dus met mij eens! Passen ze het antwoordmodel aan? Nee.

Vraag 10

Le caviar français, qui jouit d'un préjugé favorable grâce au prestige de la gastronomie française, est reconnu par les amateurs pour sa qualité, précise Vincent Hennequart. A tel point que de nouvelles exploitations d'esturgeons vont bientôt naître dans le pays. _____ la production française devra affronter, dans les années futures, une concurrence féroce.

Franse kaviaar, die dankzij de Franse gastronomie een gunstig imago heeft, wordt door liefhebbers gewaardeerd voor haar kwaliteit, verheldert Hennequart. Zodanig dat nieuwe steurkwekerijen snel zullen openen. _____ de Franse kaviaarproductie zal, in de komende jaren een woeste concurrentie het hoofd moeten bieden.

Ontbreekt in deze zin

A Ainsi	Dientengevolge, dus, zo,
B Bref	Kortom
C Même	Zelfs, aangezien, daar
D Toutefois	Echter, desalniettemin

Alle antwoorden kunnen. D nog het minste, het antwoord is dus D

REACTIE CVTE: In het begin van de alinea wordt een beeld geschetst dat heel rooskleurig is voor de productie van Franse kaviaar. De zaken floreren dusdanig dat er nieuwe 'exploitations' bij zullen (moeten) komen. Deze nieuwe 'exploitations' zullen nodig zijn voor de beoogde extra productie. Dat is goed nieuws, maar tegelijkertijd zullen die bedrijven rekening moeten houden met een 'concurrence FÉROCE' uit de landen die daarna worden opgesomd. In het rooskleurige beeld dat in het begin wordt geschetst komt daardoor een kentering. Omdat de concurrentie geen gevolg is van de toename van het aantal Franse kwekerijen is de tegenstelling die wordt uitgedrukt in het correcte antwoord 'toutefois' gerechtvaardigd. Het antwoord 'ainsi' is niet correct omdat het woord FEROCÉ dan onbegrijpelijk wordt (er is namelijk geen sprake van 'un concurrence feroce' van binnenlandse bedrijven).

Ten eerste is concurrence vrouwelijk. Dus UNE concurrence als u het niet erg vindt. Ten tweede schrijf je feroce met een accent. Dus féroce als u het niet erg vindt. Ten derde Omdat de concurrentie geen gevolg is van de toename van het aantal Franse kwekerijen is de tegenstelling die wordt uitgedrukt in het correcte antwoord 'toutefois' gerechtvaardigd.

Serius? Wat een onzin, er staat toch dat er overal in Frankrijk ook nieuwe kwekerijen komen?

Het antwoord 'Bref' komt niet in aanmerking als mogelijkheid omdat dit woord gebruikt wordt om (letterlijk) kort samen te vatten wat eerder gezegd is. Het is een samenvattend zinnetje voor een stukje tekst. De regels 72-74 bevatten teveel informatie om als samenvatting van eerdere stukjes tekst gezien te worden.

Onzin.

Het antwoord 'Même' komt geeft een soort overtreffende mogelijkheid aan, van het soort zoals het Nederlandse woordje 'zelfs'. Iets ligt in het (logische) verlengde ligt van wat eerder gezegd is. Daar is in dit geval geen sprake van.

Onzin. Kortom (BREF), als je de vraag begrepen hebt kunnen alle antwoorden.

Vraag 11

Welke andere Franse benaming gebruikt de schrijver voor kaviaar?

Le nouvel or noir. Het nieuwe zwarte goud.

Maar wat is er mis met œufs d'esturgeon? Steureitjes? Zo noemt hij ze ook. Regel 19. Dat zijn het namelijk.

REACTIE CVTE: Met 'oir noir' wordt meestal olie bedoeld. Het gaat om het nieuwe zwarte goud: kaviaar. Met kaviaar wordt bedoeld: de eieren van de (wilde) steur. Er wordt gevraagd naar een andere benaming, niet naar de omschrijving.

Wat in godshemelsnaam is 'oir noir'? Bedoelen ze *l'or noir*? Neem nog een borrel jongens. Het valt ook niet mee hè? Zo'n taal... al die klinkers ook...

Vraag 19

Welk verband wordt er gelegd tussen de mate van beleefdheid en de economische situatie ?

Le besoin de politesse serait-il lié à la crise économique ? Tout porte à croire que la crise a remis la politesse à l'honneur. Pendant une bonne partie du siècle dernier, la politesse a été une valeur déclinante. Ce déclin a commencé au lendemain de la Seconde Guerre mondiale. Pendant la période 1945-1975, caractérisée par une forte croissance économique, la politesse est jugée dépassée. Mai 68 marque l'apogée de ce décrochage. Dans les années 70, seulement 30% de la population pense que la politesse est une valeur à transmettre aux générations futures. Depuis le milieu des années 80, on observe une prise de conscience généralisée de l'importance de la politesse. Plus on est dans une situation économiquement fragile, plus on accorde d'importance à la politesse.

Zou de behoefte aan beleefdheid iets te maken hebben met de economische crisis? Alles doet vermoeden dat de crisis beleefdheid weer op de kaart heeft gezet. Gedurende een groot deel van de vorige eeuw zat de beleefdheid in een dalende lijn. Die zette meteen na WO2 in. Gedurende de jaren '45 -'75, die een grote economische stijging kenden, werd beleefdheid als iets ouderwets gezien. Mei '68 markeerde het hoogtepunt van deze daling (dat zou je dus als dieptepunt kunnen vertalen). In de jaren '70 is slechts 30 procent van de bevolking van mening dat beleefdheid iets is wat je aan komende generaties moet doorgeven. Sinds halverwege de jaren '80 ziet men dat er een breed gedragen besef is ontstaan van het belang van beleefdheid. Hoe kwetsbaarder de economische situatie is, hoe meer men belang hecht aan beleefdheid (dit is een vertaling uit de losse pols maar wel een hele goede).

Vul de volgende zin aan: Naarmate de economische situatie van een land **beter** is....

HMMMM....

Hoe **kwetsbaarder** de economische situatie is, hoe meer men belang hecht aan beleefdheid.

In de stelling ga je al het schip in:

Naarmate de economische situatie **beter** is...

Want in de tekst staat:

Hoe **kwetsbaarder** de economische situatie is...

Dit is spagaat, een dubbele ontkenning voor gevorderden.

Mijn antwoord was....

Naarmate de economische situatie beter is hecht men meer aan beleefdheid. Immers... «Alles doet vermoeden dat de crisis beleefdheid weer op de kaart heeft gezet»

Het goede antwoord is:

Naarmate de economische situatie van een land beter is:

- wordt beleefdheid als minder belangrijk ervaren
- hechten mensen minder waarde aan beleefdheid

Ja tuurlijk... meteen na WO2 was de economie natuurlijk helemaal fantastisch! Wat dom van me. «Gedurende een groot deel van de vorige eeuw zat de beleefdheid in een dalende lijn. Die zette meteen na WO2 in».

«De 1946 à 1950, la France paralysée par une économie et des infrastructures obsolètes, ne connaît pas de réelle croissance et les conditions de vie sont très difficiles, en raison du coût élevé de la vie. Le rationnement, toujours présent jusqu'en 1947-1948 et la crise du logement, accentuent les difficultés d'un peuple encore marqué par la guerre».

II – DE LA 2de GUERRE MONDIALE A NOS JOURS

3- Les trente glorieuses 1945-1973 – Le Bagne, la décolonisation, la départementalisation

3-1) Déroulement général

3-2) Déroulement et impact des trente glorieuses

*Le cas de la France : intervention étatique face à un contexte difficile, bilan de la période, interprétations

De 1946 à 1950, la France paralysée par une économie et des infrastructures obsolètes, ne connaît pas de réelle croissance et les conditions de vie sont très difficiles, en raison du coût élevé de la vie. Le rationnement, toujours présent jusqu'en 1947-48 et la crise du logement, accentuent les difficultés d'un peuple encore marqué par la guerre. La situation économique très préoccupante – le PIB français représente 40% de son niveau d'avant-guerre, focalise l'attention des pouvoirs publics, qui décident alors d'adopter, en partie, le modèle du New Deal américain d'avant-guerre : le GPRF procède à la nationalisation de pans entiers de l'économie – parfois au motif de punir les entrepreneurs ayant collaboré tels Renault, mais surtout pour pouvoir piloter le relèvement économique (les Charbonnages de France). Ce plan prime sur les clivages politiques : le patronat ne proteste pas, et le PCF, ainsi que la CGT condamnent les grèves. Il s'agit de « gager la bataille de la production. »

Kortom als je de tekst kunt vertalen omdat je hem begrepen hebt, dan heb je het fout.

REACTIE CVTE: hoe meer men zich bevindt in een economisch kwetsbare situatie, hoe meer belang men hecht aan beleefdheid. Omgekeerd zou je dus kunnen zeggen dat als de economische situatie in een land beter is, er minder belang wordt gehecht aan beleefdheid.

Dit is de moderne variant van hoe meer ik je zie hoe meer ik van je hou. Hoe minder ik je zie hoe minder ik van je hou... Waarom zou je het omgekeerd zeggen? Hebben ze hun eigen spagatueuze dubbele ontkenning wel gezien? Snappen ze de tekst? Weten ze van de crisis na WO2?

Deze vraag is niet zo evident sexy als *La vache qui rit* maar door de spagaat van de dubbele ontkenning in de stelling is hij net zo fout. De kandidaten moeten iets onzinnigs opschrijven. Als ze de tekst hebben begrepen zijn ze de klos.

Vraag 28

Citeer de eerste twee woorden van de zin uit de vierde alinea waaruit blijkt dat Daan Roosegaarde met zijn uitvinding al internationale naamsbekendheid heeft.

*Daan Roosegaarde est persuadé que la dimension écologique de son invention **va lui assurer** un succès mondial : «Dans certains pays, les administrations réduisent l'éclairage routier pour économiser l'électricité et réduire les émissions de CO2. **Elles vont sans doute** s'intéresser à notre système, qui fournit un éclairage 100% renouvelable. L'investissement est important, mais d'ici 2020, **nous pourrons** être compétitifs face aux lampadaires électriques classiques». D'ailleurs, **il affirme** avoir déjà été contacté par des responsables chinois et canadiens.*

Daan Roosegaarde **is ervan overtuigd** dat de ecologische dimensie van zijn uitvinding hem een wereldwijd succes **zal brengen**: «In sommige gebieden, dimt men de straatverlichting om op elektriciteit te besparen en CO2 uitstoot te verminderen. **Zij zullen ongetwijfeld** interesse gaan tonen voor ons systeem dat 100 procent herbruikbare verlichting geeft. De investering is niet gering, maar tussen nu en 2020, **zouden** wij de concurrentie **aan moeten kunnen** met klassieke lantaarnpaalverlichting». Trouwens, **hij stelt** al te zijn gecontacteerd door Chinese en Canadese vertegenwoordigers.

Als de schrijver zeker had geweten dat Roosegaarde contact had gehad met Chinezen en Canadezen dan had hij geschreven *il confirme*. Dat is dan niet speculatief, dat is dan gewoon zo. Dan bevestigt hij dat. Nu stelt hij dat slechts en aan al de haken en ogen in de tekst **blijkt** dat de auteur daar nog niet zo zeker van is.

Alles in de zin is speculatief. Niks **blijkt** uit helemaal niks. Hij zegt dat hij contact heeft. Dat is mooi. Blijken heeft een stelligere lading dan simpelweg

zeggen dat... Er moet iets van bewijs in zitten. Zeker als uit alles in de tekst **blijkt**... Dat het vooral speculeren is.

REACTIE CVTE: Als de schrijver aangeeft dat Daan Roosegaarde reeds is benaderd door ‘des responsables chinois et canadiens’, dan mag aangenomen worden (zoals uw leerling ook gedaan heeft) dat hij internationaal is doorgedrongen en dus internationale naamsbekendheid heeft.

Le verbe ‘affirmer’ (du latin affirmare = rendre ferme, assurer) signifie déclarer quelque chose avec une conviction absolue, soutenir un point de vue particulier, ‘assurer qu’une chose est vraie’... au risque de se tromper parfois! Exemple : ‘Le philosophe grec Anaximène affirmait que la Terre, flottant sur l’air, était plate, large et circulaire, recouverte d’un dôme céleste’.

confirmer (du latin confirmare, de firmus = ferme au sens de ‘rendre ferme’ – de cum = avec, et firmare = rendre ferme) possède plusieurs significations. Au sens général, il désigne le fait d’assurer l’authenticité d’une nouvelle, d’une information, d’une décision, d’un témoignage. Exemples: En découvrant le portrait-robot du suspect fourni par les gendarmes, ce témoin a confirmé l’avoir bien vu sur les lieux le soir du crime, alors qu’il rentrait d’une séance de cinéma’. – ‘Mathieu a confirmé la réservation de sa résidence de vacances en envoyant un chèque d’acompte de 300 euros au propriétaire des lieux’. – ‘Le Conseil d’État a confirmé le jugement du Tribunal administratif dans le cadre de ce procès en appel’.

<http://alorthographe.unblog.fr/2015/06/23/affirmer-infirmer-et-confirmer/>

Ter inleiding van vraag 33

De titel van de tekst is

La miel et autres monnaies locales.

Een beetje fransoos denkt dan LA miel ? Vreemd. Honing is toch mannelijk? Dan gaat hij de tekst lezen en leest: Monnaie d’intérêt économique local. Ok. Het is dus een afkorting en dient als zodanig door de hele tekst geschreven te worden met HOOFDLETTERS.

<http://monnaie-locale-complementaire-citoyenne.net/miel/>

Dus LA MIEL tenzij iemand bezig is natuurlijk om mijn leerlingen te treiteren in een tekst met een honing-valuta tegenover een Duits monetair systeem, de Wära en dan die vergelijken met een Zwitsers monetair systeem, de Wir? En dan twee goede antwoorden geven? De WIR-WÄRA is dan compleet. Hier was ik niet meer gewoon boos en verdrietig. Hier gebeurt iets anders in mijn hoofd. Dan komen ze aan mijn taal en mijn leerlingen. Dit is persoonlijk.

Vraag 33

Que peut-on déduire du 4ème alinéa?

A Autrefois, les monnaies locales généraient un chiffre d’affaires plus

élevé qu'aujourd'hui.

B Avant d'introduire la Wära et le Wir, il a fallu surmonter bien des difficultés dues à la crise économique.

C Dans le passé déjà, les monnaies locales ont fait la preuve de leur utilité.

D Le Wir s'est révélé un plus grand succès que la Wära

Wat kan men afleiden uit de vierde alinea ?

A Vroeger genereerde lokaal geld meer omzet dan nu.

B Voor de Wir en de Wära geïntroduceerd werden moesten er heel wat obstakels overwonnen worden door de economische crisis.

C Vroeger had lokaal geld zijn nut al aangetoond.

D De Wir heeft zich een groter succes getoond dan de Wära.

Les monnaies locales complémentaires sont aussi vieilles que la monnaie. Elles existent sous des formes primitives depuis l'Antiquité. Au cours des siècles, ce moyen de paiement local a évolué selon le contexte économique. Par exemple, suite à la crise de 1929, le petit village de Schwanenkirchen, en Allemagne, met en place sa propre monnaie locale, la Wära. Les effets sont immédiats : les échanges commerciaux reprennent, le chômage disparaît et le village se relève. Certaines monnaies locales bénéficient même d'une longévité surprenante. Ainsi, le Wir, lancé en 1934 en Suisse est toujours utilisé par 60 000 entreprises et génère un chiffre d'affaires de 1,6 milliard d'euros !

(Kleine waarschuwing vooraf, ik ben geen econoom dus misschien begrijp ik iets niet helemaal toppie maar de grote lijnen moeten wel kloppen.)

Lokaal geld is zo oud als regulier geld. Het bestaat in primitieve vorm sinds de Oudheid. In de loop der eeuwen veranderde deze lokale betaalwijze mee met de economische context. Bijvoorbeeld, na de crisis van 1929, introduceert het kleine dorpje Schwanenkirchen, in Duitsland zijn eigen lokale geld. De Wära. De effecten zijn onmiddellijk zichtbaar: onderlinge handel neemt toe, de werkeloosheid verdwijnt en het dorp krabbelt uit de crisis. Sommige lokale gelden blijven zelfs verrassend lang in stand. Zo is er de Wir, geïntroduceerd in Zwitserland in 1934, die vandaag de dag nog in gebruik is bij 60.000 bedrijven en een omzet genereert van 1,6 miljard euro!

Wat mij betreft zijn C en D goed

REACTIE CVTE : De auteur vermeldt de voorbeelden van de Wir en de Wära niet om deze munteenheden met elkaar te vergelijken, het gaat dan ook te ver om te stellen dat je uit de vierde alinea kunt afleiden dat de Wir succesvoller is gebleken dan de Wära (=D). Er staan wel gegevens over beide, maar die gegevens kan men niet vergelijken en dus kan er ook geen conclusie aan die vergelijking gekoppeld worden. Beide munteenheden worden opgevoerd om aan te tonen dat lokale munteenheden (ook) in het verleden reeds hun dienst hebben bewezen (=C).

Serieus? Ik heb een kwartier zitten peinen op 3 monetaire systemen om nu te horen dat de Wir niet succesvoller is gebleken dan de Wära? De Wir is vandaag nog in gebruik en genereert, ik citeer een omzet van 1,6 miljard euro... De Wir **is** succesvoller gebleken dan de War. Als je de tekst had begrepen, wat me helaas een eeuwigheid heeft gekost met mijn alfa hersenen, dan hadden jullie dat ook geweten.

het gaat dan ook te ver om te stellen dat je uit de vierde alinea kunt afleiden dat de Wir succesvoller is gebleken dan de Wära (=D). Er staan wel gegevens over beide, maar die gegevens kan men niet vergelijken en dus kan er ook geen conclusie aan die vergelijking gekoppeld worden.

Hoezo kan ik die gegevens niet vergelijken? Wat heb ik al die tijd zitten doen dan? Hoezo kan ik daar geen conclusies aan verbinden? Die staan in de tekst. Waarom krijg ik een zee aan complexe informatie te verstouwen om aan te tonen dat ze vroeger ook knickers ruilden? Wat is dit? Als jullie niet willen dat D een goed antwoord is zullen jullie van verrekte goede huize moeten komen. Ga je schamen.

Degene die deze vraag heeft gemaakt bij deze tekst is een machtswellusteling

Degene die deze vraag heeft goedgekeurd is een incompetente machtswellusteling

Degene die, na protest, de vraag verdedigt is een hypocriete incompetente machtswellusteling.

Ik begrijp met de dag beter waarom jullie liever anoniem werken.

Dan is er nog vraag 37. Die is gewoon te dom en daar heb ik nu geen zin meer in. Dat zou een te lang verhaal worden maar de conclusie is dat het goede antwoord er niet bij staat. In mijn aantekeningen staat WTF. Dat moet voor nu even volstaan.

Vraag 40 en 42 waren ook fout en heeft het CvTE inmiddels gecorrigeerd. Ik denk dat de examenmakers zo op het eind een beetje moe werden.

De mededeling aan de Tweede Kamer dat alle fouten nu hersteld zijn lijkt me, als ik in een milde bui zou zijn, een leugentje om bestwil.

Dit artikel is het vierde in een reeks over de eindexamens Frans 2017 gepubliceerd op de Groepsblog van Beroepseer in juni 2017.

Fouten in examen Frans die niet erkend worden en tot absurde situaties leiden, 10 juni 2017.
<http://www.beroepseer.nl/nl/groepsblog/onderwijs/item/2319-fouten-in-examen-frans-die-niet-erkend-worden-en-tot-absurde-situaties-leiden>

Normering eindexamens: het College voor Toetsen en Examens neemt leraren niet serieus.
17 juni 2017
<http://www.beroepseer.nl/nl/groepsblog/onderwijs/item/2325-normering-eindexamens-het-college-voor-toetsen-en-examens-neemt-leraren-niet-serieus>

HAVO Herexamen Frans, slechts 1 echte koe van een fout! Oh la vache! 22 juni 2017.
<http://www.beroepseer.nl/nl/groepsblog/onderwijs/item/2328-havo-herexamen-frans-slechts-1-echte-koe-van-een-fout-oh-la-vache>